

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 57 0 Пс 103471 14 Рев
Бања Лука, 17.11.2016. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Росе Обрадовић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Војислава Димитријевића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља С. а.д. у стечају Б.Л., кога заступа пуномоћник А.П., адвокат из Б.Л., ..., против туженог НЛБ Р. банка а.д. Б.Л., кога заступа пуномоћник М.П., адвокат из Б.Л., ..., ради побијања правних радњи стечајног дужника, вриједност спора 1.000.000,00, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 103471 14 Пж од 17.06.2014. године, на сједници одржаној дана 17.11.2016. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Захтјев туженог за накнаду трошкова ревизионог поступка, на име састава одговора на ревизију у износу од 4.387,50 КМ, се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Окружног привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 103471 13 Пс од 21.03.2014. године одбијен је тужбени захтјев тужитеља којим је тражио побијање правних радњи туженог проведених мјерама принудног извршења у извршном поступку код Основног суда у Бањој Луци број 71 0 Ип 022354 07 Ип куповином имовине тужитеља и то некретнина тада уписаних у зк.ул. бр. 322 КО с.п. Р., кч.бр. 58/1 у нарави производна хала и складиште готових производа „економско двориште“, кч.бр. 58/27 у нарави објекти инфраструктуре „економско двориште“ и кч.бр. 58/26 у нарави управна зграда, ресторан друштвене исхране „економско двориште“, што одговара некретнинама кч.бр. 1306/1, кч.бр. 1306/19 и кч.бр. 1306/18, тада уписаним у ПЛ бр. 314 КО, а према рјешењу о досуди број 71 0 Ип 022354 07 Ип од 19.06.2012. године, према рјешењу о досуди број 71 0 Ип 022354 07 Ип од 17.10.2012. године, те рјешењу истог суда број 71 0 Ип 022354 07 Ип од 06.12.2012. године, на основу којих је тужени последице покретања претходног поступка за утврђивање услова за отварање стечајног поступка исходио укњижбу права својине на описаним некретнинама, сада уписаним у ЗК ул. број 742 КО Р., старог премјера, што одговара некретнинама уписаним у ПЛ бр. 1013/1 КО Р. новог премјера, те да се утврди да су без учинка на стечајну масу описане правне радње и да се тужени обавезе да то трпи и да дозволи да се у корист тужитеља код Републичке управе за ..., ПЈ Б.Л., успостави земљишно књижно стање које је претходило укњижби права својине и права посједа туженог. Тужитељу је наложено да туженом надокнади трошкове парничног

поступка у износу од 8.958,60 КМ, са законском затезном каматом од дана доношења пресуде па до исплате.

Другостепеном пресудом Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 103471 14 Пж од 17.06.2014. године жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена. Одбијен је захтјев тужитеља за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељ због повреде одредба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужени предлаже да се изјављена ревизија одбије као неоснована, а ставља и захтјев за накнаду трошкова ревизионог поступка.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој правној ствари је захтјев тужитеља за побијање правних радњи туженог, проведених мјерама принудног извршења у извршном поступку код Основног суда у Бањој Луци број 71 0 022354 07 Ип куповином имовине тужитеља и то некретнина поближе наведених у изреци првостепене пресуде, а према рјешењу о досуди број 71 0 Ип 022354 07 Ип од 19.06.2012. године, рјешењу о досуди број 71 0 Ип 022354 07 Ип од 17.10.2012. године, те рјешења истог суда број 71 0 Ип 022354 07 Ип од 16.12.2012. године, на основу којих је тужени послје покретања претходног поступка за утврђивање услова за отварање стечајног поступка исходио укњижбу права својине на описаним некретнинама (према подацима из изреке првостепене пресуде), те да се утврди да су без учинка на стечајну масу описане правне радње и да се тужени обавезе да то трпи и да дозволи успоставу ранијег земљишно књижног стања.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, на темељу изведених доказа, првостепени суд је утврдио: да је дана 19.06.2012. године поднесен приједлог за отварање стечајног поступка над стечајним дужником и да је рјешењем Округног привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Ст 098305 12 Ст од 17.10.2012. године покренут претходни поступак ради утврђивања услова за отварање стечајног поступка, а да је рјешењем истог суда од 15.03.2013. године отворен је стечајни поступак над тужитељем; да је рјешењем Основног суда у Бањој Луци број Ип – 236/05 од 07.07.2005. године на основу споразума закљученог између Р. банке Ј.Е. АД Б.Л. и дужника С. АД Б.Л. (правног предника туженог), одређена укњижба заложног права на некретнинама уписаним у зк.ул. 390 Р. (које су преузете у зк.ул. 322, а по новом премјеру некретнине у ПЛ – 314/0 КО Р.); да су рјешењем Основног суда у Бањој Луци број 71 0 Ип 022354 07 Ип од 19.06.2012. године туженом (као тражиоцу извршења) досуђене некретнине извршеника С. АД Б.Л. из зк.ул. 322 КО с.п. Р., Б.Л., производна хала површине 4431 м² са „економским двориштем“ површине 2360 м² на кч.бр. 58/1 и „економским двориштем“ површине 3494 м² на кч.бр. 58/27; да су рјешењем о досуди Основног суда у Бањој Луци број 71 0 Ип 022354 07 Ип од 17.10.2012. године туженом (као тражиоцу извршења) досуђене некретнине извршеника С. АД Б.Л. и то некретнине у зк.ул. бр. 322 КО с.п. Р., управна зграда и ресторан друштвене исхране са „економским двориштем“ уписане у кч.бр. 58/26; да је рјешењем о исправци Основног суда у Бањој Луци од 06.12.2012. године исправљено рјешење о досуди и додана ознака некретнина по новом премјеру; да је прелазак права својине са тужитеља на туженог извршен на

основу правоснажних рјешења о досуди донесених у извршном поступку који је покренут по приједлогу за извршење туженог од 22.06.2007. године; да је рјешењем о извршењу Основног суда у Бањој Луци број 071-0-П-07-000741 од 21.06.2007. године одређено извршење јавном продајом некретнина извршеника С. АД Б.Л. које су биле предмет рјешења о досуди; да је рјешењем број 71 0 Ип 022354 07 Ип од 07.12.2012. године Основног суда у Бањој Луци одбачен је као неблагоприятан приговор привременог стечајног управника, те је рјешење постало правоснажно 26.12.2011. године.

На темељу тих чињеница, првостепени суд је закључио да тужитељ, као дужник, очигледно није могао измирити своје обавезе према туженом из уговора о дугорочном кредиту број 10/П-2439-2/05 од 08.06.2005. године и то далеко прије отварања стечајног поступка, а да је подношење приједлога за извршење посљедња радња која се може сматрати радњом туженог јер даљи ток извршног поступка није зависио од радњи тражиоца извршења, туженог у овој правној ствари, него од поступања извршеника, сада стечајног дужника, те суда који је по поднесеном приједлогу провео извршни поступак и донио описана рјешења о досуди, као завршне акте у извршном поступку покренутом још 2007. године. Налазећи да није основан приговор помањкања пасивне легитимације, јер је тужени у извршном поступку стекао право власништва на означеним некретнинама које су претходно биле власништво правног лица над којима је отворен стечајни поступак, имајући у виду одредбе члана 84. и 85. Закона о стечајном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број: 26/10-пречишћени текст, у даљем тексту: ЗСП) првостепени суд је закључио да се рјешења која је донио извршни суд у току извршног поступка не могу побијати као правне радње стечајног дужника имајући у виду да је извршни поступак покренут 22.06.2007. године, дакле три године прије подношења приједлога за отварање стечајног поступка, а да је рјешење о досуди некретнина донесено 19.06.2012. године, дакле прије доношења одлуке по приједлогу за отварање стечајног поступка. Налазећи, даље, да вођењем и окончањем извршног поступка, те мјерама принудног извршења које су биле предузете, није дошло до ремећења равномјерног намирења повјериоца у стечајном поступку јер је тужени стекао заложно право још на основу рјешења Основног суда у Бањој Луци број Ип-736/05 од 07.07.2005. године, јер се правна радња сматра предузетом у тренутку наступања правног дејства те радње, те када је у питању предметни извршни поступак, као мјера принудног извршења, правна радња је предузета најкасније доношењем рјешења Основног суда у Бањој Луци број 071-01-П-07-000741 од 27.06.2007. године којим је одређено извршење продајом некретнина тужитеља на којима је уписано заложно право у корист туженог, закључио је да нису испуњени законски услови за побијање правних радњи па је судио тако што је одбио тужбени захтјев тужитеља.

Одлучујући о жалби тужитеља, другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда, уз допуну да тужитељ није тражио побијање правне радње на основу које је донијет извршни наслов (рјешење о стицању заложног права), а да се не могу побијати рјешења о досуди, јер иста не представљају правне радње стечајног дужника, као и да није доказано постојање намјере на страни туженог да се оштете стечајни повјериоци. Налазећи, поред тога, да тужитељ у односу на стечајну масу има положај разлучног повјериоца и да на његова права није од утицаја отварање стечајног поступка, као и да није испуњен услов прописан одредбом члана 85. став 1. тачка 1. ЗСП, другостепени суд је из свих ових разлога изјављену жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио.

Одлуке нижестепених судова су правилне и законите.

Према одредби члана 84. став 1. ЗСП побијати се могу правне радње предузете прије отварања стечајног поступка којима се ремети равномјерно намирење повјерилаца (оштећење повјерилаца), односно којима се поједини повјериоци стављају у повољнији положај (погодовање повјерилаца). Правна радња се сматра предузетом у тренутку у коме наступају њена правна дејства (став 2.), а са правном радњом је изједначено пропуштање као и мјере принудног извршења (став 3.).

Сагласно одредби члана 89. став 1. и 2. ЗСП овлаштење за побијање означених правних радњи дато је стечајном управнику у име стечајног дужника (што је у конкретном случају) и стечајни повјериоци, а тужба се подноси против лица према коме или у чију корист је побојна радња предузета (став 4.).

У конкретном случају, тужени, у чију корист је према наводима тужбе побојна радња предузета је предметни извршни поступак покренуо приједлогом за извршење од 22.06.2007. године, на темељу извршног наслова – рјешења о заснивању заложног права од 07.07.2005. године на основу споразума закљученог између Р. банке Ј.Е. АД Б.Л. и дужника С. АД Б.Л.. Тиме је тужени, као хипотекарни повјерилац, како је то правилно закључио другостепени суд, стекао статус разлучног повјериоца и право на одвојено намирење из предмета разлучног права (члан 42. став 1. ЗСП). Тужени је извршни поступак покренуо 22.06.2007. године односно прије отварања стечајног поступка над тужитељем (15.03.2013. године). Предметни извршни поступак искључује стечајни поступак у остваривању права разлучног повјериоца, с обзиром да је извршни поступак ради остварења тражбине осигуране разлучним правом покренут прије него што је покренут поступак уновчења предмета разлучног права унутар стечајног поступка. Наведено имајући и у виду да се не ради о изузетку прописаном одредбом члана 61. ЗСП (стицању разлучног права последњих 60 дана прије подношења приједлога за отварање стечајног поступка), на коју одредбу се у ревизионим наводима позива тужитељ.

Према томе, на остварење предметног права туженог, као разлучног повјериоца, те на његово право да покрене предметни извршни поступак и издејствује спорна рјешења о досуди којима је остварио своје право, није од утицаја чињеница да је након тога над туженим дошло до отварања стечајног поступка. На предметно право није од утицаја одредба члана 64. ЗСП, на коју се ревидент такође позива, јер није у питању стицање права након отварања стечајног поступка на дијеловима имовине која улази у стечајну масу.

Поред тога, према одредби члана 85. став 1. тачка 1. ЗСП, побијати се може правна радња која је дала или омогућила стечајном повјериоцу осигурање или намирење, ако је предузета у последњих шест мјесеци прије подношења приједлога за отварање стечајног поступка, ако је у вријеме радње стечајни дужник био платежно неспособан или ако је повјерилац у то вријеме знао за платежну неспособност или то из грубе непажње није знао.

Правилно другостепени суд закључује да предметном тужбом није затражено побијање правних радњи стечајног дужника које су предузете у корист туженог. Наиме, рјешења о досуди чије се побијање тражи представљају одлуке суда донесене у извршном поступку, док би се евентуално могао побијати споразум о заснивању

заложног права, као последња радња стечајног дужника која је претходила покретању предметног извршног поступка, а што се захтјевом из тужбе не тражи. Међутим, и да је стављен такав захтјев, у конкретном случају не би био испуњен услов у погледу временског одређења предузимања радње, прописан одредбом члана 85. став 1. тачка 1. ЗСП, имајући у виду да је предметна тужба суду поднесена дана 23.04.2013. године, а да је споразум о заснивању заложног права постигнут 07.07.2005. године. Из ових разлога, не могу се прихватити ревизиони наводи тужитеља којима се побија правилност закључка нижестепених судова да се не могу побијати рјешења о досуди донесена од стране суда у извршном поступку.

Нема мјеста ни ревизионим наводима којима се тужитељ позива на одредбу члана 59. ЗСП и истиче да се отварањем стечајног поступка прекидају судски поступци, код тога да су спорна рјешења о досуди донесена прије отварања стечајног поступка и да, како је већ речено, на иста не утиче касније отварање стечајног поступка.

Према изложеном, ревизионим наводима није доведена у озбиљну сумњу правилност и законитост нижестепених одлука, за које су, супротно ревизионим наводима, нижестепени судови дали ваљане и разумљиве разлоге. Стога је изјављена ревизија одбијена, примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13-даље: ЗПП).

Захтјев туженог за накнаду трошкова ревизионог поступка, на име састава одговора на ревизију у износу од 4.387,50 КМ, је одбијен, јер се не ради о нужном трошку у смислу одредбе члана 387. став 1. ЗПП.

Предсједник вијећа
Роса Обрадовић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић